

- Meditatie
- Ambtelijke praktijk
- Bijbelstudie
- Kerkelijk actueel
- Boekbespreking

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

Een ongeveinsd geloof

“Als ik mij in gedachten breng het ongeveinsd geloof, dat in u is, hetwelk eerst gewoond heeft in uw grootmoeder Loïs en in uw moeder Eunice; en ik ben verzekerd, dat het ook in u woont.”
(2 Tim. 1:5)

Genade is geen erfgoed. Maar laten we op grond van Gods Woord vaststellen dat de Heere wil werken in de lijn van de geslachten.

Timotheüs, die op Paulus' verzoek naar Efeze was gegaan, had het niet gemakkelijk. Daarom schrijft Paulus hem, hoewel hij zelf in de gevangenis zit, een bemoedigende brief. Het is de laatste brief, die Paulus door de inspiratie van de Heilige Geest schreef. Paulus wijst Timotheüs op het ongeveinsd geloof, dat in hem was. Timotheüs was een gelovige. Hij heeft een ongeveinsd geloof. Hij zegt dat niet van zichzelf. Nee, het is de Heere, Die de harten kent en de nieren proeft, Die dit zegt. In het oorspronkelijke woord dat hier staat voor ongeveinsd, zit het woord hypocriet. Een hypocriet is iemand, die huichelt, die schijnheilig is, die toneelspeelt. Sinds de zondeval hebben we een leugenachtig hart, een bedrieglijke tong en mond. Maar bij Timotheüs is dat tot verandering gekomen. Hij heeft een ongeveinsd geloof. Het geloof is niet iets dat uit ons voortkomt. Het is een gave van God. Gaat de Heere door Zijn Geest en Woord een zondaar bearbeiden, dan wordt hij eerlijk gemaakt. Erkend wordt dan dat God waarachtig is en ik leugenachtig. Beleden wordt dat mijn hart één vuile bron van wanbedrijven is. Wat moet ik me schamen voor de huichelachtigheid van mijn hart. Wat gaat het me dan smarten dat ik God, Die waarachtig is, tot een leugenaar heb gesteld. Dan wordt het de innige bede: “Laat U mijn tong en mond en ‘s harten diepsten grond toch welbehagelijk wezen”. Door Gods genade ontving Timotheüs een ongeveinsd geloof. Maar de Heere schakelde hierbij mensen

in. Paulus wijst op Timotheüs' grootmoeder Loïs en moeder Eunice. Beiden dienden de Heere. Beiden hebben hem gewezen op de Heere en Zijn dienst. Ze leerden hem dat zijn hart boos en schuldig was, ja, verdorven en dood door de zonden en de misdaden. Ze wezen hem op de ene Naam onder de hemel: Jezus Christus. Ze hebben hem gewaarschuwd voor de wereld en de zondedienst. Ze wezen hem op de ernst en de broosheid van het leven hier op aarde. Ze riepen hem op de Heere te smeken om een nieuw hart. Zonder wedergeboorte zou hij immers nooit het Koninkrijk Gods kunnen zien. Zo hebben ze hem van jongsaf in de Schriften onderwezen. Woorden wekken, voorbeelden trekken. Door genade mochten deze moeder en grootmoeder zelf ook het leven des geloofs kennen. Het ongeveinsd geloof woonde in hen. Dat geloof komt ook naar buiten. Een geloof zonder de werken is een dood geloof. Timotheüs kon merken dat z'n moeder en z'n grootmoeder iets hadden dat z'n vader, die heiden gebleven was, miste. Genade is geen erfgoed. Maar laten we op grond van Gods Woord vaststellen dat de Heere wil werken in de lijn van de geslachten. Daarom is het zo belangrijk de kinderen de eerste beginselen bij te brengen. Ouders, hebt u niet beloofd uw kinderen christelijk en godzalig op te voeden? Zoekt u dat voor uw kinderen? Grootouders, gaat het geestelijk welzijn van uw kleinkinderen u werkelijk ter harte?

Wordt er gesmeekt aan de troon der genade voor de waarachtige bekering? Is het aan u te merken dat uw hart daar naar uitgaat? Of staan we ze veel meer in de weg door onze handel en wandel? Bedenk dat jonge mensen er vaak zo maar doorheen prikken. Paulus spreekt van het ongeveinsde geloof in Timotheüs, in Loïs en in Eunice. Waar het in hen gewerkt is, daar gaat het vandaar uit heel het leven doortrekken. Dat is wat anders dan een godsdienstig vernisje en tintje. Dat is echt geestelijk leven. Dat leven heeft Christus tot inhoud. Om Christus' wil kan de Heere immers met zondaren van doen hebben. Hij alleen heeft ongeveinsd des Heeren wet betracht. Hij deed dat als Borg en Middelaar. Het leven uit Hem is leven met toekomst. Is er heerlijker leven te wensen? Bedenk het: eenmaal zullen alle maskers afvallen. Voor Gods rechterstoel moeten we allen verschijnen. Tot onbekeerden en tot hypocrieten zal dan gezegd worden: “Gaaf weg van Mij”. Zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen. Dan zullen we, nu het nog vindenstijd is, er bij Hem, de Gever mee terecht moeten komen. Dan wordt het de bede: “Herschep mijn hart, en reinig Gij, o Heere, die vuile bron van al mijn wanbedrijven; vernieuw in mij een vaste geest en leer mij aan Uw dienst oprecht verbonden blijven”.

A. van de Weerd

Door Jezus Christus alleen

Wanneer de eeuwigheid mijn dag zou zijn, de hemel mijn kansel en het hemelheir mijn gehoor, dan zou Jezus Christus de inhoud van mijn prediking zijn. Dit betuigen van een kerkvader is voluit naar de Schrift en het kennen van de Goddelijke theologie. Het spreken Gods. Welk een getuigenis liet God de Heere horen na de doop van Jezus (Matth. 3) en op de berg der verheerlijking werden de discipelen aangespoord om de Zoon, de Geliefde, te horen (Matth. 17). In opdracht van zijn Zender sprak Petrus: en de zaligheid is in geen Anderen. Want er is ook onder de hemel geen andere Naam Die

onder de mensen gegeven is, door Welken wij moeten zalig worden (Hand. 4). De Ik- spreuken van Jezus mogen we niet voorbij zien. Naar dat de tekst vraagt behoort het getuigenis van Jezus te spreken. Veelzijdig wijst de Heilige Schrift op Zijn Namen, staten en eigenschappen. De Heidelbergse Catechismus is mede een betrouwbare handleiding. Wat we van Jezus Christus lezen in de leerregels mogen we ook niet laten liggen. Die leerregels behoren tot de drie formulieren van enigheid, tot de leer van de kerk. Wie eraan voorbijgaat in het ambtelijke werk doet de gemeente te kort. Maar

bovenal wordt de grote Zender in Zijn gave niet geëerd.

God en mens

Laten we nagaan wat beleden wordt in art. 4. Er wordt gewezen op de algenoegzaamheid van Christus' Zelfofferande. De voldoening door verzoening en zo de verwerving van het heil zijn er omdat Jezus Christus waarachtig heilig mens is en tevens waarachtig God. Duidelijk spreekt de Heilige Schrift daarover. Bijzonder God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest wijzen daarop. Naar de wil van God zegt de Zoon Zelf dat Hij God en mens is. Belijdenissen van zondaren ontbreken niet en hoe rijk is de toekomstige geloofsjubel in de hemel. Het mag een geloofszaak zijn: twee naturen in één Persoon. Daardoor is Jezus Christus Gods Zoon de Zaligmaker. Welk een Evangelie. Welk een liefde is dit. Zo heeft de Zoon van God de toorn van God tegen de zonde van het ganse menselijke geslacht gedragen. Hij is tot een vloek geworden. Hij werd uitgeworpen, wat zichtbaar werd aan het kruis. Hij onderging wat wij door de zonde verdiend hadden. Wanneer wij dit oprecht voor de Heere belijden dan wordt er een roemen in de Zaligmaker geboren, en dat uit enkel genade. Dan weten we ons één met het bovengenoemde verlangen van de kerkvader. Een verlangen wat bijzonder bij Gods dienaren wordt geboren en betracht.

De belofte

Wat geschreven staat in artikel 5 is daarbij betrokken. Dit artikel spreekt van het Evangelie van de gekruisigde Christus. Het accent valt op de belofte van het Evangelie. Het doel en de vrucht van die belofte is door het kruis

Van de Redactie

Inhoud

In dit nummer van ons blad is een meditatie opgenomen over 2 Tim. 1:5 van ds. A. v.d. Weerd. Ds. Tanis behandelt DL 2 art. 4 en 5 "Door Jezus alleen". Ds. P. Roos schrijft een bijdrage over de ontvangst van de preek. Ds. M.A. Kempeneers behandelt Daniël 2:30. Ds. K. Hoefnagel schrijft over de Generale Synode 2013. Ook treft u een bijdrage aan over Abraham Hellenbroek uit een preek over Jeremia 7:1. Er wordt opnieuw aandacht besteed aan het boek van Jonathan Edwards 'Religieuze gevoelens.' In de vorige aflevering van ons blad is dit helaas misgegaan. Tenslotte nog wat persberichten en boekbesprekingen.

Fam. ds. Hoefnagel

Ds. en mevr. Hoefnagel mochten gedenken 40 jaar getrouwd te zijn. Dat lijkt een lange periode, maar achteromziende is het kort. De Bijbel zegt: 'Wij vliegen daarheen.' De Heere heeft hen kinderen en kleinkinderen gegeven. In 40 jaar tijd gebeurt er veel. Dan is er sprake van blijde en droeve gebeurtenissen. We hopen van harte dat de Heere ds. en mevr. Hoefnagel nog heel wat jaren dragen en sparen mag voor elkaar en voor hun nageslacht en dat ds. Hoefnagel zijn vragenrubriek nog vele malen mag vullen voor ons blad. We horen er geregeld van dat jong en oud deze rubriek lezen. De Heere schenke persoonlijk en ambtelijk zijn onmisbare zegen bij het klimmen der jaren.

Toogdag Gereformeerde Bijbelstichting

De GBS belegt D.V. zaterdag 12 oktober 2013 haar 48e toogdag. Plaats van samenkomst is de Rehobothkerk aan de Nairacstraat 24 te Barneveld. De vlakbij gelegen Veluwehal zal worden gebruikt als overblijfruimte tussen de morgen- en middagbijeenkomst. 's Morgens aanvang 10.30 uur. 's Middags aanvang 14.00 uur.

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer van ons blad zal D.V. dinsdag 1 oktober 2013 verschijnen. Kopij graag binnen donderdag 19 september.

AvH

verdiend. Verworven! Het kruis spreekt in alles. In al de beloften die we in het Woord vinden. Buiten Christus, buiten Zijn werk en verdienste, kan God de Heere geen enkele belofte uitspreken. Nu lezen we in de Heilige Schrift inhoudrijke, veelzijdige beloften. Ze zijn allen in Christus Jezus ja en amen. Over de beloften is al heel wat gesproken en niet te vergeten geschreven. Bijzonder over voor wie ze zijn. Dat is zeker niet onbelangrijk. Van betekenis is dat er gesproken en geschreven wordt naar Schrift en belijdenis. Een zeer belangrijke vraag in dit opzicht is of de belofte spreekt. Of de belofte wat doet in het leven. Wordt er biddend en smekend uitgezien naar de vervulling van de belofte? Geeft de belofte troost, moed en verwachting? Dit alles staat niet los van art. 5. Wat we in dit artikel lezen is ontleend aan wat Jezus tot Nicodemus sprak (Joh. 3).

De koperen slang

Wat er gebeurde in de woestijn, Numeri 21, werd door Hem benadrukt. Leidde de slangenplaag bij het volk tot belijden van de zonde en een verzoek aan Mozes om voorbidder te zijn tot wegneming van de plaag, de Heere liet Zich verbidden en gaf Mozes de opdracht om een koperen slang te plaatsen op een stang. De slang was zichtbaar. Maar niet iedereen kon zonder meer die slang zien en noch minder aanzien. Dit was evenwel tot genezing noodzakelijk. Wie gebeten was door een vurige slang en in zijn tent lag kon de koperen slang niet zien. Maar er was meelevendheid en geloof. Vanuit die overtuiging werd gezegd: kijk in de richting van de koperen slang en blijf zien en je zult genezen, want de Heere heeft het gezegd. Er is een geneesmiddel voor ten dode opgeschrevenen. Het hoofd van deze of gene werd ook gericht op de slang met het bevel: ogen open en zien, blijven zien. Welk een liefde sprak daarin. We kunnen zeggen: het geloof in het Evangelie Gods. Een wonder: zeker genezen door het aanzien van een koperen slang. Het is te vatten dat de Heere Jezus de

werkelijkheid in de woestijn op Zichzelf betrokken heeft. Zijn verhoging werpt zegen en zaligheid af. Het staat beschreven: Een iegelijk die in Hem gelooft zal niet verderven maar het eeuwige leven ontvangen (Joh. 3:16). Zoals het nu op het dodenveld klonk: zie op naar de slang en gij zult genezen zijn, zo dient de belofte aan alle volken en mensen verkondigd te worden. Die opdracht heeft Jezus voor Zijn afscheid aan Zijn discipelen gegeven: Gaat henen in de gehele wereld en predikt het evangelie alle creaturen (Marcus 16:15). Die verkondiging moet geschieden zonder aanzien van de persoon. Naar Zijn Goddelijke raad schakelt de Heere Zijn Kerk en gemeenten in. Hierbij valt te denken aan Bijbelvertaling en Bijbelverspreiding. Dit dient plaats te vinden naast de verkondiging van het Woord. We lezen in de leerregels dat bij de verkondiging wordt gevoegd het woord ‘voorgesteld.’

Voorgesteld

In zijn woordenboek geeft Van Dale als toelichting: persoonlijk bekendmaken. Aan het oordeel, de beslissing van iemand, onderwerpen. De rol spelen van. Een beeld geven van. Dit laatste wil men werkelijkheid doen worden in de eredienst: een toneelstuk, een drama. Maar dit vindt geen grond in het Woord. Het heeft met een gelijkenis niets te maken. Waar gaat het heen? De gemeente wordt een drama. Men denkt de moderne mens op deze wijze te boeien en de jeugd vast te houden op deze manier. Zeker, er behoort aan beide groepen gedacht te worden en bijzonder aan de verbondsjeugd. Maar deze groepen dienen benaderd te worden zoals het Woord het zegt. Er dient contact gezocht te worden op een Bijbelse wijze. Welk een belijdenis heeft Jezus uitgesproken voor Pilatus. Velen met hem hebben het Woord gehoord. Maar is het ook begrepen? Hij Die spreekt opent door Zijn Geest het oor en werkt het Woord uit in het leven. Dit zien we duidelijk in het eerste kerkgeschiedenisboek, het boek der Handelingen. Men had een woord voor de wereld. Wat

Paulus Timotheüs voorhoudt, had hij zelf in praktijk gebracht. Predik het Woord, houd aan tijdelijk en ontijdelijk, wederleg, bestraf en vermaan in alle lankmoedigheid (2 Tim. 4:2). Daarbij is het Paulinische woord betrokken. Benaarstig u om uzelfen Gode beproefd voor te stellen, een arbeider die niet beschaamd wordt, die het woord der waarheid recht snijdt (2 Tim. 2:15). Bidden, werken en spreken dienen te behoren tot het wachtwoord van een dienaar. Met de ontvangen verzekering: uw arbeid is niet ijdel in de Heere. Een arbeid die naar Gods wil is. Die arbeid dient de toets van Gods Woord te kunnen doorstaan. Men leeft in Gods tegenwoordigheid. De hele diensttijd. Nu moet de belofte van het Evangelie vergezeld gaan met het bevel van bekering en geloof. Dit bevel vindt zijn grond in de gegeven opdracht door Jezus (Lukas 24:47). Bekering tot God, boetedoening. Geloof in Christus tot genezing, tot zaligheid. Het evangelische bevel mag leiden tot de verworven genade. Waar de Heere toe aanspoort, wordt door Hem gegeven: Bekering en geloof. Wat heeft de Gekruisigde gedaan, ondergaan en verdiend. Wat wordt door Hem geschonken. Persoonlijk en voor de ambtelijke dienst.

M.C. Tanis

Het staat beschreven: Een iegelijk die in Hem gelooft zal niet verderven maar het eeuwige leven ontvangen (Joh. 3:16).

Het ware, nieuwe levensbeginsel kent een andere levensmaatstaf. Een andere dan bij het oude zondeleven. Nu is God de Koning en Wetgever geworden. Het is een kenmerk, dat we onder de bearbeiding van de hand des Heeren zijn gekomen. Een onbekeerd mens vraagt slecht naar eigen wil en lust; een mens, in wie de bekering is begonnen, vraagt: 'Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?'

G. Wisse, *De bekering des mensen.*

Ontvangst van de preek

Onlangs publiceerde de krant een bericht, waarin de resultaten werden bekend gemaakt van een onderzoek naar de grootste ergenissen van preken; het onderzoek werd verricht door het CIP (Chr. Inf. Platform). Het onderwerp heeft onze belangstelling. De uitslagen zijn verrassend genoeg om er aandacht aan te geven.

Zulke berichten zijn overigens wel suggestief. Als zoveel mensen dit of dat vinden, kom ik vanzelf wel in de verleiding om ook die kant uit te denken. Wat beweegt de mensen toch om steeds maar weer te enqueteren en te onderzoeken? Wat vind u van dit en wat denkt u over dat onderwerp? Er komt misschien nog wel eens een onderzoek met vragen als: “Wat vind u van die dominee of wat zegt u van deze preek?” “Duidelijk marktgericht denken. Er zou achter kunnen zitten dat ook dominees meer het “gat in de markt” moeten opzoeken. En natuurlijk kunnen er best leringen uit getrokken worden, maar toch zou er meer van God uit gedacht moeten worden. Het CIP blijkt een instelling, die vooral in EO kringen bekend is. Het zou goed zijn als lezers van de dagbladen ook daarover geïnformeerd zouden worden. Wie zegt wat? Het is immers belangrijk wie een dergelijk onderzoek verricht. Deze omroep begeeft zich al veel langer op het pad van marktonderzoek. We zien daar waartoe dit leiden kan, ook inhoudelijk. Ook in reformatische kringen is er een hang naar meetbaar resultaatgericht optreden van de kerk. Een leraar concludeert, ook vanuit een dergelijk onderzoek op refoscholen, dat veel mhbo'ers weinig begrijpen van de preek. Zij pleit voor aanpassingen, weliswaar om de gereformeerde belijdenis overeind te houden. Er kan bij het zien van zulke gerichte aanbevelingen serieus de vraag gesteld worden of ook de enquêteurs zelf wel begrepen hebben wat het in een preek echt om gaat. Zeker wel als als bewijs moet dienen dat jongelui spreken over de belijdenis van Ikea. Wat een voorbeeld! Ik heb zelf mijn catechisaten van eertijds wel eens gevraagd om on-

der de preek de moeilijke woorden op te schrijven, dan kunnen we er daarna over spreken, zo zei ik. Het resultaat verbaasde mij. Het ging om vijf woorden met een bovengemiddelde moeilijkheidsgraad. Er zijn kinderen van vier jaar die veel meenemen van een preek. Vraag er eens naar. Terug naar het CIP. Het woord ergernis valt. Dat woord roept bij mij de woorden van de apostel wakker die sprak van de ergernis van het kruis. Daar ging het in deze enquête niet over. Wie zou daar ook over durven spreken? Het lijkt mij echter dat dit de grootste en de meest voorkomende ergernis is. Daar kunnen dan weer veel andere ergernissen uit voortkomen. De ergernis van het kruis heeft te maken met aandacht voor de zonde en Gods toorn daarop, accenten op de strenge eisen van Gods recht; evenzeer en nog meer heeft het te maken met de diepte van Gods liefde. Het kruis is immers een kracht Gods tot zaligheid voor een ieder die gelooft. Kerk en wereld echter ergeren zich hieraan. Ergernis in de kerk: een natuurlijk gegeven. De natuurlijke mens begrijpt niet de dingen die van Gods Geest zijn. Hij noemt deze dwaasheid. Gisteren gepreekt over de vraag: Waarom heeft Christus Zich tot in de dood moeten vernederen? Over deze vraag is veel getwist. Vergeving kan er toch ook wel zijn zonder het kruis? De bloedtheologie roept verzet op. Pelagianen in soorten erkennen nog wel de noodzaak van Christus' Persoon, maar zij hebben bezwaren tegen het plaatsvervangend sterven van de Zoon van God. We weten allemaal hoezeer het kruis ons kan ergeren. Gelukkig als we daarvan in beginsel verlost zijn, maar ook dan duikt de ergernis nog wel eens op. In Paulus'

dagen waren er de dwaalleraars die de ergernis wilden uitsluiten. Toen ook al! Die ergernis bracht voor hen vervolging met zich mee, en daar hadden zij het niet op begrepen. Hier zit de kern van de zaak. Vraag één zou in een enquête wel mogen zijn: Ergert u zich wel eens aan het kruis, aan de Heere Jezus, aan het Evangelie en ook aan de wet? Wat ga ik daar nu op antwoorden? Deze vraag is beslissend voor de volgende vragen die allemaal min of meer iets zeggen over de vorm van de preek. Ik wil beslist niet zeggen dat er geen kritiek op de vorm kan en mag zijn. Zeker, en we doen verstandig om daar (binnen bepaalde grenzen) aandacht aan te geven. Dat gebeurt tijdens de preekcolleges in Apeldoorn ook. Maar zou het kunnen zijn dat we allerlei ergernis aan de preek beleven omdat we ons ten diepste ergeren aan de waarheid van het kruis? Ik ben bang dat hier voor ons allen de grootste angel ligt. Het kruis roept ook in onze moderne eeuw verzet op. Het is volkomen wereldvreemd. Stel dat men een enquête organiseert naar de werking van een bepaald medicijn. Men vraagt naar de stripvorm, naar het doosje, naar de bijsluiter, naar de smaak; wat een misser als er niet gevraagd zou worden naar het effect van dat medicijn. Zulke onderzoeken worden er nu in kerkelijke kringen te veel gehouden. Vraag eerst naar de werking, daarna naar de vorm. Zo moet de volgorde zijn. Vraag eerst naar de vrucht, daarna naar de bijkomstige factoren. Is het dan niet van belang dat we de inhoud ook verpakken in een passende vorm? Zeker, maar nadat we inhoud en werking van de preek aan de orde hebben gesteld. Het zal u misschien wel verbazen

Het kruis roept ook in onze moderne eeuw verzet op. Het is volkomen wereldvreemd.

dat ik als predikant, enig invoelvermogen had toen ik de “andere” ergernissen over de presentatie en de vorm zag genoemd. Het nadenken over de ontvangst van de preek en het kritisch bezien van ons kanselwerk kan echter dan pas goed gebeuren als we de ergernis van het kruis overeind houden. Petrus stemde zijn boodschap aan het Sanhedrin (Hand. 4) niet af op de gevoeligheden of de acclamaties van de hoorders, integendeel. Als hij het al deed, had het een averrechts effect. Hij begon duidelijk te stellen dat de zaligheid in geen ander is. Niet in Mozes, noch ook in Abraham. Dat heeft zijn hoorders ergernis gegeven. We zouden hem geraden hebben toch liever “positief” te spreken over de liefde van Jezus, want dan zouden de wetgeleerden vanzelf wel een mildere houding aannemen. Maar hij prikkelt juist het verzet. Hij zei ook rustig dat hij hen niet kon gehoorzamen. Daarna predikte hij hen de volheid van Christus. Deze Naam is onder de mensen en onder de hemelen gegeven; zie daarin de liefde van God. En juist tegen de Joden zei hij dat we door die Naam móeten zalig worden. We zouden kunnen stellen dat zijn preek een antithetische setting had. De Heere Jezus vraagt het Zijn volgelingen of Zijn woorden over Zijn lichaam en bloed hen ergeren: “Ergert u dit?” Hun reactie was namelijk dat deze rede van de Heere Jezus hard was. Allemaal bewijzen dat het geen vreemde zaak is dat de prediking ergernissen oproept. Het is wel diep teleurstellend voor de predikers als zij zien dat hun boodschap afstand of vervreemding bewerkt.

Zou het dus kunnen zijn dat allerlei ergernissen rond de preek ten diepste hun aanleiding hebben in een afwijzing van de kern van de preek? Omdat niemand dat zo zou durven zeggen, draaien we er maar om heen en richten we onze pijlen op de vorm. Zelfs Gods kinderen kennen deze ergernis, juist zij. Zij hebben leren inzien dat de natuurlijke neiging van hun hart telkens weer gericht is op een koesteren van de eigen gerechtigheid. Ik bedoel daarmee dat zij hun zaligheid willen bouwen op de eigen gronden, zoals de bekering of het berouw, onze werken van heiligheid, buiten het kruis van Christus om. Het kruis daarentegen spreekt erover dat wij allen onder de vloek zijn en dat al onze gerechtigheden een wegwerpelijk kleed zijn. Als nu Gods levende kerk deze ergernis al zo sterk beleeft, hoe zal het dan diegenen vergaan die nog leven in hun natuurlijke staat? Zal de Bijbelse prediking niet altijd verzet oproepen? Ik meen zelfs dat de rechte prediking er juist op uit is om te prikkelen, om de mens zodoende te ontdekken aan zijn natuurlijke verzet. In die weg wordt de behoefte aan genade geboren. Vijanden worden met God verzoend.

Het gevaar van marktonderzoek tenslotte is ook dat er een soort kanselconfectie ontstaat. Geen maatwerk, maar te veel standaardvormen. In mijn jeugd waren er predikers die een eigen, persoonlijke stijl hanteerden. Denk aan mensen als Wisse en van der Schuit, Smits of de Jong. Ze waren te kennen aan hun eigensoortige

of eigenaardige bijzonderheden. Ze durfden zichzelf te zijn. Ze werden juist daarom ook aanvaard door de gemeente. De mensen zaten er gewoon op te wachten dat zij hun karakteristieke uitspraken deden. Men “genoot” ervan. Ook omdat hun presentatie de kern van de boodschap diende. Mits goed verstaan, lijkt het me een goed advies aan de prediker: wees uzelf. God heeft u deze gaven gegeven. Verdraagt dit zich niet meer met de mondigheid van de moderne mens? Ik denk dat dat meevalt. Ook nu accepteren veel mensen die leidslieden die iets te zeggen hebben en die herkenbaar zijn temidden van de grauwe massa of de grijze muizen. De grootste predikers zijn diegenen geweest die in hun tijd het meest kritisch werden bejegend. Kunt u zich indenken dat Luther of Spurgeon zich zouden voegen naar de vraag van de mensen? Gelukkig niet. Daarin lag juist hun kracht. Er wordt geplant en er wordt nat gemaakt. Ieder heeft zijn eigen stijl en zijn eigen gaven en zwakheden. Dat alles dient het doel, als de Heere de wasdom geeft. Daar komt het op aan.

P. Roos

P.S

Nadat ik bovenstaande regels had geschreven, hoorde ik de lezing van dhr. Toes die hij hield tijdens de Haamstede conferentie. U hebt er misschien ook kennis van genomen. Zijn woorden kwamen ongeveer overeen met wat ik hier boven al weergaf. Nadrukkelijk werd gesteld dat de kerk kennisoverdracht niet mag opgeven als niet meer van deze tijd.

Zou het dus kunnen zijn dat allerlei ergernissen rond de preek ten diepste hun aanleiding hebben in een afwijzing van de kern van de preek?

Synode 2013

Ds. Kieviet en ik proberen in dit najaar iets door te geven van de vergaderingen van onze Generale Synode in Nunspeet. Het wordt geen gedetailleerd verslag, maar we willen enkele belangrijke dingen verslaan, wat achtergrondinformatie verstrekken en zo nodig van commentaar voorzien.

De roepende kerk van Urk Maranatha heeft heel veel en goed werk geleverd en ons een bijzonder hartelijk welkom bereid. Op donderdag 29 augustus vond in de mooie en ruime Immanuelkerk de bidstond plaats, door velen bezocht en geleid door de preses van de vorige synode, ds. P.D.J. Buijs.

Hij sprak over Habakuk 3 vers: 2 “HEERE, als ik Uw rede gehoord heb, heb ik gevreesd. Uw werk, o HEERE! behoud dat in het leven in het midden der jaren; maak het bekend in het midden der jaren; in de toorn gedenk des ontfermens”. Het was goed daar te zijn en de zuivere klanken van Gods Woord

te horen. Ook de psalmen die avond deden het hart goed. Het is goed om in diepe afhankelijkheid van de Koning der Kerk ons synodale werk te mogen doen. Om Zijn zegen hebben we gebeden. Velen bleven in of rond Urk de daarop volgende nacht, omdat de eerste vergadering van de synode ook op Urk zou worden gehouden. Op vrijdag 30 augustus opende ds. H. Korving als predikant van de roepende kerk de vergadering, nadat we eerst werden toegesproken door burgemeester van Maaren, een unicum. Met ds. Korving namen we een duik in de Urker (kerk-)geschiedenis en dat was heel interessant. Daarop vond de verkiezing van het moderamen plaats en dat ging in betrekkelijk korte tijd. De 52 afgevaardigden kozen ds. D. Quant tot preses, een taak die hem echt wel is toevertrouwd. Ds. J.G. Schenau werd eerste scriba en van hem kan hetzelfde gezegd worden. Tweede scriba werd dr. M. Kater en assessor ds. P.D.J. Buijs en daar waren we ook blij mee. We wensten hen zegen en sterkte toe en dat hebben ze in de komende tijd nodig, maar wie niet en wanneer niet? Die morgen waren er drie pre-adviseurs aanwezig, de

professoren Baars, Maris en Peels. Na de etenspauze werden nog enkele zaken afgehandeld, maar waren we als afgevaardigden vooral nieuwsgierig naar de samenstelling van de commissies. Je hebt de volgende commissies en alle afgevaardigde zitten in een van die commissies, behalve de 4 predikanten van het moderamen: Opleiding en publiciteit, Verkondiging, Pastoraat en eredienst, Kerkelijke verhoudingen, Kerk en samenleving, Financien en beheer en ten slotte Bezwaarschriften en kerkorde. De commissies worden bijgestaan door een pre-adviseur. De taak van de commissies is de rapporten van de deputaatschappen te bestuderen en met name dan de door deputaatschappen gedane voorstellen. De commissies komen met hun rapportage naar de synode en na debat volgen daar de besluiten. Het commissiewerk omvat veel, kost ook veel tijd en energie, maar er zijn wel hele zware commissies bij om zo te zeggen. Wat denkt u van de commissie Kerkelijke verhoudingen, of Bezwaarschriften! Duidelijk is wel dat alle leden van onze Generale Synode de wekelijkse voorbede in de kerken hard nodig hebben. Geve de Heere dat er goede be-

sluiten genomen mogen worden en dat we door Woord en Geest geleid mogen worden. Als u dit leest hebben de commissies al veel werk gedaan. Maar de volgende vergadering van de synode begint op D.V. 1 oktober en dat is dan weer in Nunspeet. We wensen al degenen die een taak hebben om alles in goede banen te leiden, of het nu aardappels schillen is of gastheer/gastvrouw zijn of rapporteur van een commissie een goede tijd toe. We hebben geen zorg dat het ons aan iets zal ontbreken en zijn bijzonder blij met de inzet van Nunspeet. Maar het was op Urk ook goed toeven, wat werden we verwend! Heerlijk eten en drinken, kortom, echte Urker hartelijkheid. Hartelijk dank daarvoor! De Heere zegene ons gehele kerkverband, maar ook onze grote schare christelijk gereformeerden op Urk!

K. Hoefnagel

P.S. Ik hoop als het even kan in de komende tijd gewoon de Vragenrubriek te verzorgen, maar u moet er niet vreemd van opkijken als ik eens verstek laat gaan. Ook al omdat ik ook de synode ga verslaan. Vragen blijven overigens welkom!

Voor de jeugd

Daniël voor jongeren

Daniël 2:30
'Mij nu, mij is de verborgenheid geopenbaard...'

Heeft bidden eigenlijk wel zin? Volgens veel mensen niet. Er zijn zelfs wel onderzoeken naar gedaan. Één van de uitkomsten van die onderzoeken was dat **mensen waarvoor veel gebeden wordt, zoals koningen en ministers, niet gezonder zijn dan andere mensen. Ook mensen die zelf veel bidden, zoals dominees of priesters, leiden geen gelukkiger leven dan mensen die nooit bidden. En dat is volgens de onderzoekers het bewijs dat bidden eigenlijk geen zin heeft. Hebben zij gelijk?**

De Heere heeft het gebed van Daniël en zijn vrienden gehoord. En Hij geeft antwoord. Hij openbaart aan Daniël niet alleen de droom die Nebukadnezar gedroomd heeft, maar ook nog eens de uitleg van die droom. En dan blijkt hier dus uit, dat het gebed wel degelijk zin heeft. Daniël heeft niet tevergeefs gebeden. Dat is ook één van de lessen die de Heere jou en mij met deze geschiedenis wil leren. En nu is het gebed enerzijds een opdracht. We worden er toe opgeroepen. Maar hier zien we dat we niet alleen moeten bidden omdat het moet, uit plicht, maar dat het ook echt *zin* heeft om te bidden.

Als je gelooft en weet dat het niet tevergeefs is, dan geeft dat een sterk motief en een krachtige prikkel om te bidden. Is dat niet bemoedigend dat Daniël dat nachtgezicht kreeg? Daar had hij nu juist om gevraagd. Zij hadden over deze droom Gods barmhartigheden gevraagd, zo lezen we in vers 18. En in vers 19 lezen we dat de droom hem werd bekendgemaakt. Toen bleek dat het niet tevergeefs is om op de deur van Gods koninkrijk te kloppen. Toen bleek dat het waar is, wat de Heere Jezus later zou zeggen: *Bidt en u zal gegeven worden, klopt en u zal opengedaan worden!* Jongelui, dat is echt waar!

Misschien zeg jij: *'Ja maar ik bid al zolang. En ik heb het zo vaak aan de Heere gevraagd, maar ik heb nooit antwoord gekregen'*.

Hier zou veel over te zeggen zijn. Het gebed is geen eenvoudige zaak. In de Bijbel worden er veel dingen over gezegd. Ik kan dat hier nu allemaal niet opnoemen en uitwerken. Maar als we bidden, dan moeten we ons een aantal dingen afvragen. Allereerst wel dat het gebed niet slechts een lijstje is met wensen waar de Heere als het ware een handtekening onder moet zetten. Zo wordt er nogal eens gebeden. We doen vaak niet meer dan verzoeken indienen bij God. Maar het gebed is veel meer dan dat.

Daarbij komt dat als we om dingen vragen, dat we ons moeten realiseren dat we misschien wel vragen om dingen die de Heere je helemaal niet wil geven? Omdat Hij ons heel andere dingen wil geven, of een andere weg voor ons heeft bepaald. Dat we zo vaak tegen de wil van de Heere in bidden, in plaats van: *Uw wil geschiede...*

En dan is er ook nog het probleem dat wij mensen niet weten te bidden 'gelijk het behoort' (Romeinen 8:26). Enzovoorts. Als je meer wilt weten over hoe je moet bidden en waar je om mag bidden, lees dan eens het prachtige boekje van ds. F. Bakker, *Gebedsgestalten*.

Maar laat ik vanuit deze geschiedenis van Daniël één aspect mogen benadrukken. En dat is dat er één zaak is waar we nooit tevergeefs om bidden. Namelijk, de barmhertigheden van God. Zou een mens daar tevergeefs om vragen? Om Gods genade? Zou zo'n gebed onverhoord blijven?

'Ja maar, daar vraag ik ook al zolang om! Ik heb al zo vaak gevraagd of de Heere mij wil bekeren. Maar het gebeurt maar niet!'

Ik geloof dat je dat vraagt. Maar mag ik jou eens vragen: geloof je dat de Heere het je ook écht geven wil? Of is je gebed toch eigenlijk meer een plicht? Iets wat je uit gewoonte doet? Zo van: 'Nu ja, ik vraag er om, en meer kan ik ook niet doen.' Maar dat je er helemaal geen verwachting van hebt dat de Heere ook echt wil horen? En dat je dus om wat voor reden dan ook vraagtekens zet achter zijn welwillendheid? En of dat nu is omdat je denkt dat je te slecht bent, of omdat je niet uitverkoren bent, of wat dan ook. Maar dat je wel bidt, maar dat je er eigenlijk helemaal niet op rekent dat God je hoort, laat staan dat Hij je verhoort.

Als dat zo is, dan moet je jezelf toch eens afvragen: Zou de Heere dat dan voor niks hebben gezegd? *Wendt u naar Mij toe en wordt behouden?* En zouden al die voorbeelden

dan ook voor niets in de Bijbel genoemd worden? Van Daniël die dat nachtgezicht kreeg. Van Barthimeus die genezen werd. Van Hanna die een kind kreeg. Van Simson die zijn kracht terugkreeg. Van de moordenaar aan het kruis, die vergeving kreeg. Enzovoorts.

Die staan er om ons verwachting te geven, en hoop te geven. Dat de Heere echt wil horen. En dat je tegen de Heere zou zeggen: *'Heere U hebt het toch gezegd: opent uw mond, al wat u ontbreekt schenk Ik, zo gij het smeekt! Heere doe dat dan toch!'*

En nogmaals, er is veel over het gebed te zeggen. Ik kan het in dit stukje slechts aanstippen. Er is veel gebedsneed. En het is zo moeilijk om je te onderwerpen aan Gods wil. En dat de dingen weleens anders gaan dan je gevraagd en gewenst hebt. Maar één zaak wil God altijd en aan iedereen geven: barmhertigheid. Genade. Vergeving. En wie dat gelooft. Dat Hij het niet alleen kan doen. Maar dat Hij het ook wil doen. En wie zó zijn vinger bij de belofte leert leggen. Dat wie zoekt, wie Gods genade écht zoekt. Die zal het ook vinden. Echt waar. En dat wie bidt. Wie om Gods barmhertigheden bidt, die zal ook ontvangen. Geloof dat!

M.A. Kempeneers
makempeneers@klikSAFE.nl

Daarbij komt dat als we om dingen vragen, dat we ons moeten realiseren dat we misschien wel vragen om dingen die de Heere je helemaal niet wil geven?

Sprekend verleden

Abraham Hellenbroek (24)

Gods getrouwe waarschuwing door de profeet Jeremia aan gans Juda en Jeruzalem

'Het woord dat tot Jeremia geschied is van den HEERE, zeggende.'

Jeremia 7:1

Profeten worden wachters genoemd. Die naam geeft hun werk en plicht weer. Profeten zijn wachters op de muren. Zij staan op de muren van het geestelijke Jeruza-

lem en waken voor de welstand van Gods Kerk en waarschuwen voor naderend onheil. Profeten zijn trouw en blijvend op hun post.

Profeten zijn wachters omdat zij hebben te zorgen voor de Stad Gods op aarde. Profeten zoeken de vrede van Jeruzalem. Profeten zien

wat er binnen de stad gebeurt, maar ook wat er buiten de stad plaatsvindt.

Als er gevaar nadert, waarschuwen zij. Zij waarschuwen om door waarachtige bekering het kwaad af te wenden en te voorkomen. Profeten wijzen op de zonden. Van Godswege hebben zij te waarschu-

*Hij vergelijkt
Israël met
Nederland.
Jeremia gaat
in tegen het
vals steunen
op de uiterlijke
tempel en
de uiterlijke
godsdienst.*

wen, Ezech. 3:17. Voordat God met Zijn oordelen over een volk komt, waarschuwt Hij dat volk. Dat is Zijn goedheid. God laat het zondige volk door de profeet Jeremia ernstig waarschuwen voordat het oordeel door middel van Nebukadnezar zal komen.

Waarschuwen

Ook Hellenbroek is wachter en heeft te waarschuwen als hij denkt dat er een verderf nadert. Wee hem, zo hij niet waarschuwt, Wee de hoorders die niet horen. Zij zullen te laat weten dat er een profeet in het midden van hen geweest is. Predikanten mogen geen stomme honden zijn die niet bassen kunnen. Hellenbroek ziet het als zijn taak te waarschuwen tegen de naderende onheilen. Misschien zullen er nog hoorders als een vuurbrand uit het vuur gerukt worden. Hellenbroek vindt het zevende hoofdstuk van de profeet Jeremia hier heel geschikt voor. Hij vergelijkt Israël met Nederland. Jeremia gaat in tegen het vals steunen op de uiterlijke tempel en de uiterlijke godsdienst. Zonder bekering is de ondergang zeker. God eist niet het uitwendige, maar het inwendige. Het is ongerijmd op de tempel te vertrouwen en ondertussen allerlei gruwelen te plegen. De Heere dreigt met Zijn oordelen. Het is ijdel op veel offers te vertrouwen. Gehoorzaamheid is meer dan offeranden.

Het woord

De Heere heeft niet maar één woord, maar een reeks van woorden tot Jeremia gesproken. Heel vaak wordt een bevel of opdracht van God aan een profeet een woord genoemd. Zo lezen we bijvoorbeeld in Jeremia 2 dat het Woord des Heeren tot hem geschiedde. In Jeremia 7 geeft de Heere opdracht aan Jeremia om iets te doen en te zeggen. Onder het Woord des Heeren vallen ook de bedreigingen, oordelen, straffen en vermaningen tot deugd en Godzaligheid. Ook Jeremia moet woorden van bestraffing en vermaning doorgeven. De Heere geeft hem de woorden in en spreekt ze als het ware voor in het hart van Jeremia. De tekst zegt

immers dat het geschiedde tot Jeremia van den HEERE. De Heere heeft Zijn volk voor de komst van Christus op meer dan één wijze geleerd: door huisvaders, door de patriarchen Abraham, Izak en Jakob, daarna uit de stam van Levi uit het geslacht van Aäron en door veel profeten, waaronder ook Jeremia. Jeremia heeft meer dan veertig jaren onder vijf koningen geprofeteerd: vanaf het dertiende jaar van de regering van Josia tot het elfde jaar van Zedekia, toen Jeruzalem gevankelijk werd weggevoerd in de vijfde maand. De Heere maakte Zijn woord en wil bekend door dromen of door een stem of door Urim en Tummim. De Heere geeft begrip en kennis van zaken die Hij wil dat de profeten weten zullen. Het kan ook door gezichten en verschijningen gebeuren. Zo zag Amos een korf met zomervruchten.

Het kan ook door een verrukking van zinnen gebeuren zoals bij Ezechiël, Daniël en Johannes. Hellenbroek denkt aan onmiddellijke inspraak in de ziel van Jeremia. We lezen in hoofdstuk 26 dat Jeremia gegrepen werd en des doods schuldig werd verklaard op het uitspreken van zijn boodschap. Jeremia heeft zijn boodschap uitgesproken in het begin van de regering van koning Jojakim. Hellenbroek geeft ook aan dat niet alles door de profeten in historische volgorde wordt verhaald. Daarom is het niet vreemd dat we in hoofdstuk 26 nadere bijzonderheden vinden van wat we in hoofdstuk 7 lezen. Tijdens een plechtige bijeenkomst heeft de Heere door Jeremia het volk bestraft vanwege haar geruste zorgeloosheid en haar uiterlijke godsdienst.

Gezag

Van den HEERE. Dat geeft gezag en autoriteit aan de woorden van Jeremia. Het is geen mensenwoord wat Jeremia spreekt, maar het woord van de levende God. Het is de taak van de profeten des Heeren woord te spreken. De valse profeten profeteren vals in de Naam des Heeren. De Heere spreekt niet tot hen en toch profeteren zij. Hellenbroek wijst in dit verband op Hananja die lijnrecht

tegen de woorden van Jeremia inging. De heidenen stelden het zo voor alsof hun wetten door de goden gemaakt waren. Zegeningen en oordelen kunnen niet zonder bijzondere openbaring uitgesproken worden.

Toepassing

Hellenbroek roept in zijn toepassing op te luisteren naar de prediking aangaande de boodschap van Jeremia. Hij verwoordt de wens het woord aan te nemen niet als een mensenwoord, maar als het woord van de levende God. Jesaja 1:2 wordt aangehaald: 'Hoort, gij hemelen, en neem ter ore, gij aarde, want de HEERE spreekt.' Hellenbroek besluit zijn toepassing met de volgende woorden: "Wij hebben geen buitengewone openbaring omtrent hetgeen de Heere met Zijn Kerk en met ons Nederland voorheeft. Het woord des Heeren is op geen buitengewone wijze tot ons geschied. Wij hebben geen gezichten Gods gezien. Die tijden houden nu op. Maar wanneer wij nu Gods handelingen omtrent Zijn Kerk in deze tijd zien, hoe dat Hij ze brengt in een uur van verzoeking, in een smeltkroes van beproeving, wanneer wij erbij voegen de jammerlijk verdorven staat van de Kerk, die op het uiterste verbasterd is, en dan Gods gewone handelingen beschouwen met een Kerk zo zondig en zo onbekeerlijk als de onze, is het dan niet alsof er bijna een duidelijk woord des Heeren ons beval uit te roepen wat Jeremia hier predikt. Is het niet alsof Hij mij en al Zijn gezanten evenals Jona naar Nineve zond en deed zeggen: zo gij u niet bekeert, zo zult gij zeker vergaan. Wel hoor ons dan niet zonder reden alsof u de mond des Heeren door ons hoorde spreken: heden, heden, terwijl gij Zijn stem hoort, verhardt uw hart niet. De Heere geve dat het vruchtbaar zijn mag voor uw ziel, dat gij er u door schikken moogt om Hem te ontmoeten, opdat gij hier Zijn woord gehoord hebbende, Hem hier namaals eens zien moogt in Zijn heerlijkheid. Amen."

A. van Heteren

Religieuze gevoelens (2)

Christelijke levenswandel

We willen uiteraard ook aandacht geven aan de godsdienstige gevoelens die wel echt zijn. We lezen daarover op blz. 415 “Genadige en heilige gevoelens vinden hun uitwerking en vrucht in een christelijke levenswandel. Hiermee bedoel ik dat deze gevoelens zo’n invloed en macht uitoefenen op hem die hieraan onderworpen is, dat zij een levenswandel veroorzaken die in alle delen overeenkomt met, en aangestuurd wordt door christelijke regels.” Dat houdt drie dingen in: Ten eerste dat de handel en wandel in de wereld overeenstemt met christelijke regels en daardoor wordt bestuurd. Ten tweede dat men boven alles bezig is met zo’n heilige wandel, met grote ernst en ijver. Ten derde dat men erin volhardt tot het einde van het leven. Er kan bij ware gelovigen wel sprake zijn van verachtering in de genade, maar zij kunnen niet zover afvallen dat zij genoeg hebben van de godsdienst en het dienen van God, er een afkeer van krijgen en het verachten, blz. 424. We lezen op de blz. 424 en 425 “Een waar gelovige kan ook niet zover afvallen dat het zover komt dat er geen opmerkelijk verschil meer bestaat tussen zijn handel en wandel voor en na zijn bekeering. Zij die waarachtig bekeerd zijn, zijn nieuwe mensen, nieuwe schepselen. Niet alleen van binnen, maar ook van buiten. Zij zijn geheel en al geheiligd, naar geest, ziel en lichaam. Oude dingen zijn voorbijgegaan, het is alles nieuw geworden. Zij hebben een nieuw hart, nieuwe ogen, nieuwe oren, nieuwe talen, nieuwe handen, nieuwe voeten, dat is een nieuwe handel en wandel. Zij wandelen in nieuwigheid des levens, en gaan daarmee door tot het eind van hun leven. Zij die afvallen, en dat ook zichtbaar, tonen dat zij nooit met Christus waren.”

Heiligmaking

Edwards ziet de heiligmaking als het beste bewijs van ware godza-

ligheid. Het is de dure plicht van Gods kinderen hun vermogen te delen met de armen. Daaruit blijkt de oprechtheid van hun liefde tot Christus. Een heilige levenswandel is voor het eigen geweten van gelovigen het beste bewijs van hun oprechtheid. Dit ontbrak bij de rijke jongeling (blz. 282). Christus beproefde hem. “Deze jongeling scheen grote achting te tonen voor Christus. Knielend kwam hij tot Hem, noemde Hem ‘goede Meester’ en beleed zijn gehoorzaamheid aan al de geboden. Maar Christus beproefde hem, door hem te vragen heen te gaan en alles wat hij had te verkopen en aan de armen te geven, vervolgens terug te komen om zijn kruis op te nemen en Hem te volgen. Hij zei hem dat hij een schat in de hemel zou hebben.” Dan lezen we in Matth. 19:22 ‘Als nu de jongeling dit woord hoorde, ging hij bedroefd weg; want hij had vele goederen.’ Het ontbrak hem aan liefde tot God, tot Christus en tot de naaste. Op blz. 495 staat weergegeven hoe de Rechter zal oordelen op de oordeelsdag. “De Rechter zal er op de oordeelsdag niet toe overgaan om mensen te onderzoeken aan de hand van hun ervaringen (om het menselijk geweten te overtuigen, en hen te tonen aan de wereld), of ieder mens zijn verhaal laten vertellen over de manier van zijn bekeering. Nee, zijn werken zullen naar voren gebracht worden als bewijs van wat hij is, en wat hij gedaan heeft in het licht en in het duister. Pred. 12:14 ‘Want God zal ieder werk in het gericht brengen, met al wat

verborgen is, hetzij goed, of hetzij kwaad.’ In het onderzoek waarvan belijders op de dag van het oordeel onderworpen worden, zal God gebruikmaken van dezelfde bewijzen, tot vertoning aan henzelf en aan de wereld, als waarvan Hij gebruikmaakt in de verzoeken en beproevingen naar Zijn voorzienigheid hier, namelijk hun wandel, in de momenten waarop Christus en andere zaken recht tegenover elkaar komen te staan. Op de dag van het oordeel zal God de belijders wegen op een zichtbare weegschaal, tot openbaring van Zijn rechtvaardig oordeel. En die weegschaal zal dezelfde zijn als die waarin Hij nu mensen weegt, zoals dat reeds beschreven is.” God zal dus oordelen naar de gehoorzaamheid en naar de werken. We lezen in Joh. 14:21 ‘Die Mijn geboden heeft, en dezelve bewaart, die is het, die Mij liefheeft.’ We besluiten met een kort citaat dat we vinden op blz. 499 “Een heilige levenswandel is het beste bewijs van een zaligmakend geloof. Het is duidelijk dat de apostel Jakobus spreekt van werken, als hetgeen dat het geloof op uitnemende wijze rechtvaardigt, of (en dat is hetzelfde) de belijder van het geloof rechtvaardigt. Het verdedigt en toont de oprechtheid van hun belijdenis, niet alleen voor de wereld maar ook voor hun persoonlijke geweten.”

A. van Heteren

N.a.v. Jonathan Edwards, Religieuze gevoelens, gebonden, 523 blz., € 24,95, Uitgeverij Om Sions Wil, Gouda, ISBN 978-94-91586-10-1.

‘Want God zal ieder werk in het gericht brengen, met al wat verborgen is, hetzij goed, of hetzij kwaad.’

Persbericht

Werkgroep ouders en familie rondom mensen met een andere geaardheid.

De werkgroep met deze naam is ontstaan rondom ouders die in hun gezin te maken kregen met homoseksualiteit. De werkgroep bestaat uit ouders van kinderen

met een andere geaardheid en enkele ouderlingen. Al de werkgroepleden behoren tot de Gereformeerde Gemeenten. Het is niet hun bedoeling om standpunten op te rekken, maar te spreken naar Gods Woord en de belijdenisschriften. Zij willen ouders in de

zelfde situatie bij elkaar brengen om ervaringen te delen en elkaar tot steun te zijn in vaak moeilijke omstandigheden. De komende weken zullen er weer op drie plaatsen in ons land bijeenkomsten worden gehouden. Op 13 september in de regio Midden. Op 20 september in de regio Noord-oost. En op 4 oktober in de regio West/Zuid-West. Plaats en tijd zullen uitsluitend worden bekend gemaakt aan hen die zich hiervoor hebben opgegeven. U kunt zich voor een van deze bijeenkomsten opgeven door een mail te sturen naar contact@oudersenfamilierondom.nl. Alle verdere informatie kunt u vinden op www.oudersenfamilierondom.nl.

*Namens de werkgroep,
M. Last, 's-Gravenpolder.*

19e wintercursus van de SSNR: 'Zielen waar Zijn vrees in woont'

Traditiegetrouw biedt de Stichting Studie der Nadere Reformatie (SSNR) ook dit seizoen weer een wintercursus aan. Het thema ervan is 'Zielen waar Zijn vrees in woont. Geloofsbeleving in Nadere Reformatie en Gereformeerd piëtisme'.

Centraal in deze cursus staat de vraag hoe nadere reformatoren en Nederlandse piëtisten hun geloof beleefden. Geloof is immers niet alleen kennis van het hoofd, maar vooral ook van het hart. Het geeft zekerheid, draagt vrucht, geeft vreugde, het bemoedigt, vermaant en vertroost. Maar er zijn ook diepe dalen van dorheid, gevoel van verlatenheid, aanvechtingen. Wat hebben predikanten in het verleden over geloofservaringen geschreven en hoe zijn ze daar pastoraal mee om gegaan?

Het is een thema dat ook nu nog een belangrijke plaats inneemt in prediking en pastoraat. Eigenlijk is dit iets van alle tijden en daarom kunnen we veel van onze geestelijke erflieden leren.

Het programma besteedt aandacht aan personen als Melchior Leydekker, Sicco Tjaden, Johannes Conradus Appellius en Isaäk de Leeuw. Onderwerpen die aan de orde komen zijn onder meer:

de zekerheid van het geloof, Gods leiding, de vrees des Heeren, en de geestelijke verlatingen.

De cursus bestaat uit zes personen en onderwerpen. Die worden door deskundige inleiders op zes zaterdagochtenden tussen november 2013 en februari 2014 besproken. De cursus wordt gegeven in Veenendaal.

Een folder met meer informatie is verkrijgbaar bij de cursusleider, dr R. Bisschop, tel. 0318 – 522691, email: r.bisschop@kliksafe.nl.

Najaarscongres SSNR: Christopher Love

Het najaarscongres van de Stichting Studie der Nadere Reformatie (SSNR) vindt plaats op D.V. 28 september in Gouda. Het is gewijd aan het leven en werk van de Engelse puriteinse predikant Christopher Love (1618-1651). Hij is in ons land niet alleen bekend geworden door vertalingen van zijn boeken, maar ook doordat hij onthoofd werd. Dat laatste tekent gelijk al de roerige tijd waarin hij leefde: burgeroorlog, onthoofding van de Engelse koning, staatsgreep van Olivier Cromwell. Verschillende werken van Love zijn in het Nederlands vertaald. Dat zijn boeken die leiding geven aan het geestelijke leven. Bijvoorbeeld in de strijd tussen vlees en geest, waar ieder kind van God mee te maken heeft. Of over de roeping tot het heil, over de zekerheid van het geloof, en over de christelijke levenswandel.

Nieuw onderzoek werpt een verrassend licht op zijn persoon, werk, vertalingen en invloed. Op deze bijeenkomst wordt tevens een bundel nieuwe studies over hem gepresenteerd.

Een folder met meer informatie is verkrijgbaar bij dr R. Bisschop, tel. 0318 – 522691, email: r.bisschop@kliksafe.nl.

Boekbespreking

Huib de Vries, Gedragen door de Herder, pocket, 192 blz., € 10,90, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978-90-336-34215.

De ondertitel luidt: 'Het leven van Erwin Hout.' Door een stoeipartij bij een surfmeer breekt Erwin Hout in het voorjaar van 1993 zijn nek toen hij 19 jaar was. Hierdoor is hij voor de rest van zijn leven vanaf zijn hoofd verlamd. De titel van het boek is ontleend aan Psalm 23. Door deze psalm is Erwin bemoedigd toen hij in het ziekenhuis te horen kreeg dat hij verlamd zou blijven. Er volgde een lange periode van revalidatie. Erwin bleef afhankelijk van professionele hulpverleners en vrijwilligers. Toch wist hij zijn academische studie af te ronden. In 'Terdege' heeft in het jaar 2009 een artikel over Erwin gestaan. Nu is zijn levensverhaal vastgelegd. De auteur heeft daartoe veel gesprekken met Erwin en andere betrokkenen gevoerd. Erwin is getrouwd en heeft samen met zijn vrouw Marleen drie kinderen. Op maatschappelijk gebied heeft Erwin het ver mogen brengen: hij is directeur marketing bij de BIS-groep. Het boek laat zien wat het betekent te leven met grote beperkingen. Zaken als PGB (Persoons Gebonden Budget) en mantelzorg krijgen aandacht. Mede door de inbreng van Erwin is het PGB grotendeels gehandhaafd. We lezen hierover op de blz. 180-184. Op blz. 183 gaat het over een telefoongesprek met een vrouwelijke ambtenaar van de gemeente Ridderkerk voor een officiële telefonische herindicatie. De onkunde aan de zijde van de ambtenaar was helaas groot. Dit boekje kan helpen inzicht te geven in het leven van hen die te maken hebben met ernstige beperkingen en wat het inhoudt voor de familie, het gezin en de omgeving. Ook lezen we over de preken die Erwin heeft beluisterd en wat die voor hem betekend hebben, bijvoorbeeld een preek over zondag 10 'Wat verstaat gij door de voorzienigheid Gods?', blz. 40.

愛之神

HELP

onze voorgangers in China

De voorgangers van de huisgemeenten vragen om toerusting. Uw hulp is daarbij onmisbaar. Bel voor info en/of voorlichting: 06-200 13 173

Stort uw gift op: 3473.76.029 t.n.v.
Hudson Taylor/SBHC te Rhenen.



HUDSON TAYLOR
Stichting Bijbelse Hulpverlening China

WWW.HUDSONTAYLOR.NL

Onderwijs | Lectuur | **Toerusting** | Diaconaat



2013 – herdenkingsjaar 450 jaar Heidelbergsche Catechismus

‘Troost in leven en sterven’.
Blijvend onderwijs en wereldwijd verspreid.



Ook in China beschikbaar!

Stichting China
steunde zowel de
vertaling als de
publicatie.

**Steunt u de verdere verspreiding
van dit kostbare werk?**

**U kunt hieraan bijdragen door
een gift te storten op**

ING 320 666
t.n.v. Stichting China



Stichting China
Veenendaal

Postbus 1150 | 3900 BD Veenendaal

Cursus Geestelijke Vorming

Het programma van de cursus Geestelijke Vorming voor het cursusjaar 2013/2014 is samengesteld. Nu de vakantietijd bijna voorbij is, kan van belang zijn de data in de agenda vast te leggen.

Donderdag 12 september	Ds. K. ten Klooster Beproof de geesten of ze uit God zijn
17 oktober	Drs. P.C. Hoek Want we hebben hier geen blijvende stad; Vreemdelingschap in een post-christelijke tijd
21 november	Ds. G.R. Procee Christenen in een post-christelijke samenleving Lessen van de Vroege Kerk
16 januari	Drs. J.M.J. Kieviet Het lege testament
13 februari	De heer H. van Groningen (van Stichting ‘De Vluchtheuvel’) Gods leiding en lijden
20 maart	Prof. Dr. H.G.L. Peels Armoede of rijkdom, geef mij niet

De bijeenkomsten, waarbij iedereen hartelijk welkom is, beginnen om kwart voor acht in de zaal van de Rehobôthkerk te Sommeldijk. Het cursusgeld bedraagt € 15.- voor de gehele cursus, of € 3.50 per avond, inclusief koffie en uittreksel. Voor nadere inlichtingen kunt U terecht bij Kati Mulder, tel. 0187-482443 ('s avonds).

RST
Zorgverleners



Verpleging & Verzorging

“Fijn dat ik nog thuis kan blijven wonen”

Verpleging & Verzorging door medewerkers met een reformatische identiteit, dat is **een vertrouwd idee**.
Meer informatie? www.rstzorg.nl of bel 0342 - 42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **kraamzorg** en **huishoudelijke hulp**

2013: MARTELAREN WERELDWIJD

Eén op de 120 christenen komt om vanwege zijn/haar geloof!

Steun huisgemeenten in China



De Vervolgde Kerk verdient uw aandacht. Bovenal uw gebeden.
1,2 miljoen christenen stierven in de achterliggende jaren in China!
Uw hulp is dringend nodig.

Gedenk hen die in gevangenissen kwijnen

U kunt uw gift overmaken op
NL 02 INGB 0000 320 666
t.n.v. Stichting China
Dank u.



Stichting China
Veenendaal

Postbus 1150 | 3900 BD Veenendaal

Rust en ontspanning in de prachtige Vulkaaneifel!

(dichtbij Friedensstimmegemeente)

Ruime appartementen te huur

Inl.: 0049-6594258990
en
www.huizesolagratia.nl

TE KOOP tussen URK en EMMELOORD
semi-bungalow, vrijstaand, 627 m2.
gelijkvl. slaap- en badkamer, werkkamer en 4 slaapkamers, inpandige garage en balkon.
Euro 299.000,00 Dicht bij scholen en kerken.
Via A6 snelle verbinding met Veluwe, Randstad en Noorden.

Zie Funda - Tollebeek
Info 06-18435774.

Heerlijk nazomer op Texel?



De Verrassing
Bungalowpark

PRIJZEN VANAF €113,90*

www.deverrassing.nl of bel 0222 31 89 06

Cursussen Oudvaders

Cursussen Oudvaders biedt u cursussen aan die het lezen van oudvaders toegankelijk en aantrekkelijk te maken. Vaak word een oude schrijver niet gelezen omdat men de stof te moeilijk vind. Een cursus in vraag en antwoord vorm leidt u op een prettige manier door het geven van inzicht en samenhang in de structuur van de (e)staf. De cursussen zijn ook geschikt voor verenigingen, eventueel zonder begeleiding.

Heeft u misschien interesse? www.cursussenoudvaders.nl
Vraag dan vrijblijvend een brochure of een proefles aan. info@cursussenoudvaders.nl
Meer informatie en cursussen 0172-532796 – 0118-583025



VAN STAVEREN
Begrafenisverzorging

Sumatrastraat 11
2405 EM Alphen aan den Rijn

Dag en nacht bereikbaar en in elke regio

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begrafenissen
Bestel vrijblijvend het boekje "Mijn laatste wens"
www.vanstaverenbegrafenisverzorging.nl

Colofon

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:
Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren, Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

ADRES VAN DE REDAKTIE:
Kopij voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:
Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:
P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. Telefoon: 0184-669116. Fax: 084-2220131. Email: pand@solcon.nl ING 70.43.50 t.n.v. Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.
Abonnementsprijs € 15,00 per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 14 dollar per jaar. Advertenties € 0,37 (ex. BTW) per mm met een kolombreedte van 6 cm. Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646